

**Anticipiranje potrebnih
znanja i vještina za
razvoj konkurentnosti**

CEPOR

Globalna konkurencija znanja: kako razmišljaju u SAD-u

- **Analize pokazuju:**
 - Rast broja radnih mjesta za istraživačka i inženjerska zanimanja u SAD biti će 70% veći od stope rasta svih ostalih zanimanja
 - 29% svih zaposlenih u ovim zanimanjima trenutno su stariji od 50 godina
 - 25% svih diplomaca ovih zanimanja nisu rođeni u SAD
 - U Kini diplomira 4 puta više inženjera nego u SAD
 - Donositelji obrazovne politike smatraju situaciju prijetećom za konkurentsku poziciju SAD na globalnom tržištu

Ljudski resursi za R&D

- **Od 1991-2001 stopa rasta broja doktora znanosti znanstvenih i inženjerskih zanimanja:**
 - Kina 580%
 - Indija 26%
 - SAD 8.4%
 - Interes za ovim vrstama zanimanja u zemljama zapada opada, dok u zemljama istoka raste
- **Gdje je tu Hrvatska?**

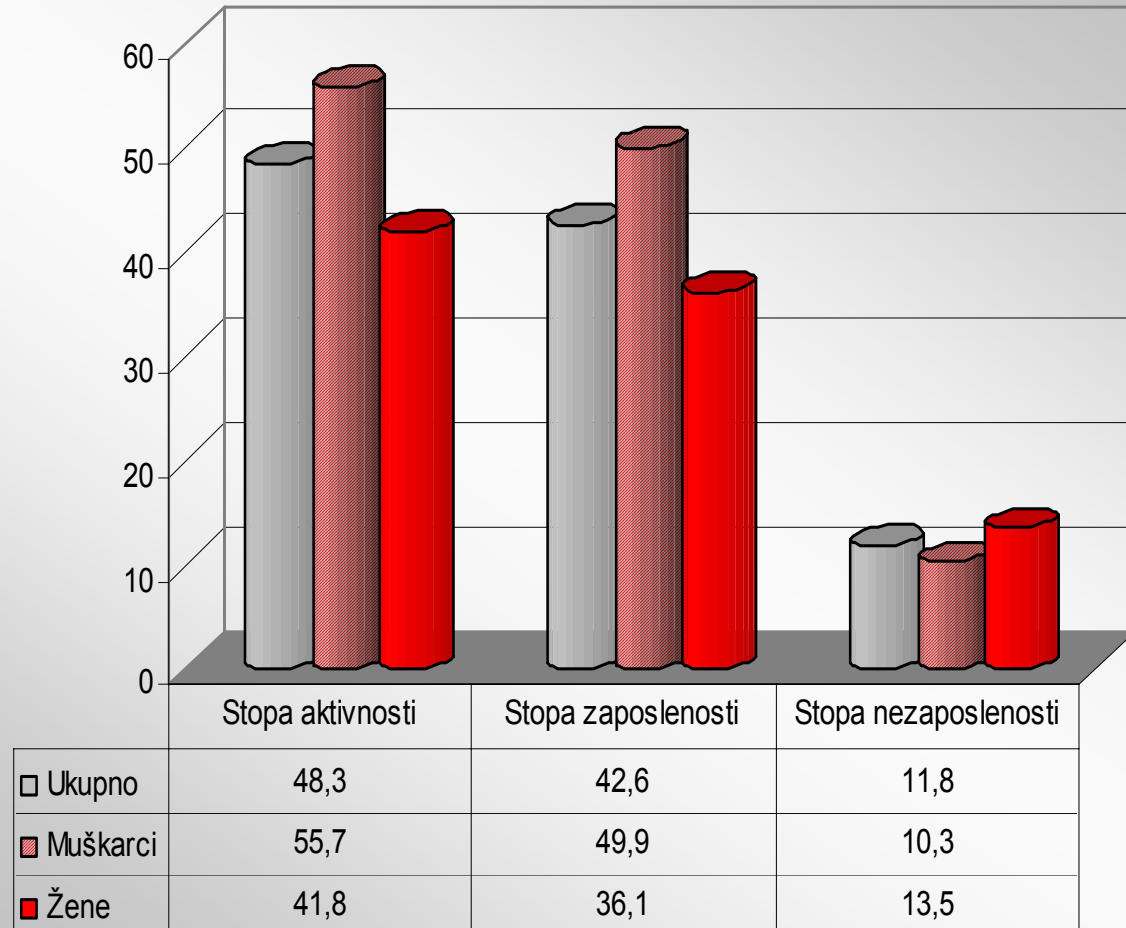
Doktorandi iz prirodnih, tehničko-tehnoloških, medicinskih i biotehničkih znanosti

1991. – 198 doktoranata
2001. – 197 “

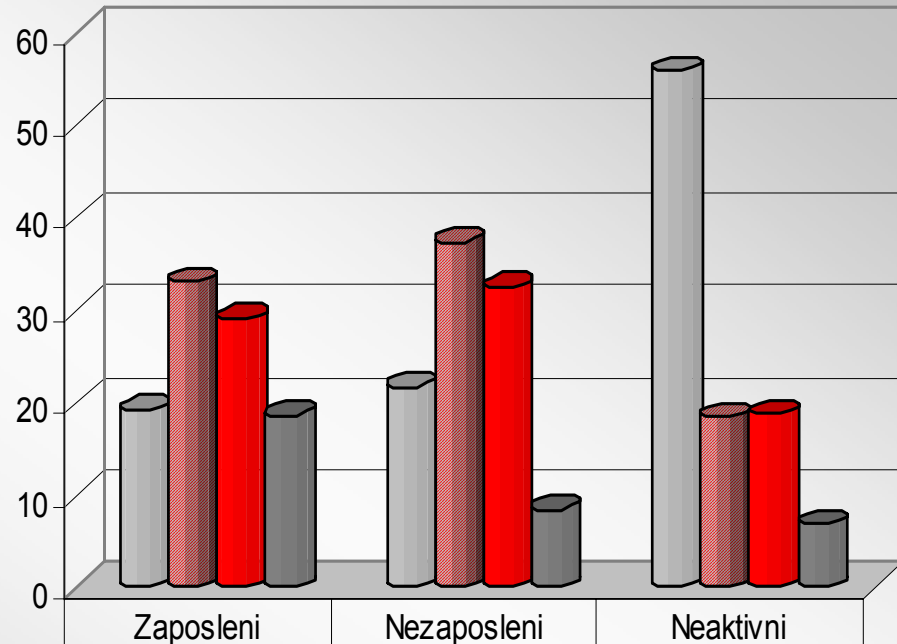
Od toga zanemarivi postotak u gospodarstvu

Izazovi na strani potražnje: RH vrlo slabo koristi svoje ljudske potencijale (ARS, 2006/1)

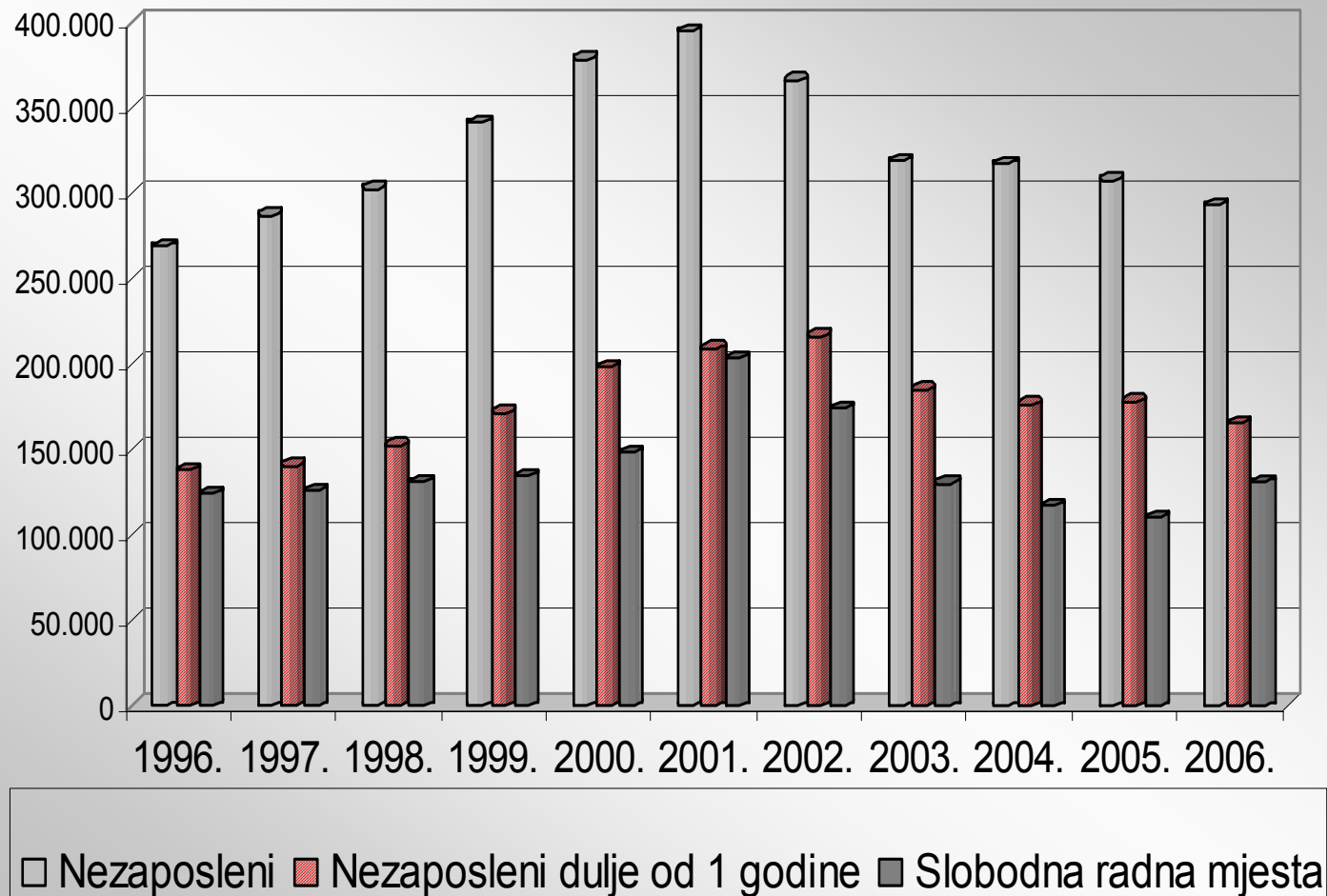
Školska sprema radnosposobnog stanovništva – nezaposleni i neaktivni slabije obrazovani od zaposlenih, (ARS 2006/I)

	Zaposleni	Nezaposleni	Neaktivni
□ Osnovna škola i niže	19,2	21,7	55,9
■ 3-godišnje srednje škole	33,1	37,4	18,4
■ 4-godišnje srednje škole i gimnazije	29,1	32,5	18,8
■ Više i visoke škole	18,6	8,4	6,9

Skroman rast potražnje za radom ne absorbira dugotrajno nezaposlene (HZZ)

Mjerenje sadašnjeg jaza između ponude i potražnje

- **Mogući indikatori:**
 - Trajanje nezaposlenosti po zanimanjima, ili
 - Vrijeme potrebno da se popuni slobodno radno mjesto za određeno zanimanje
 - Regionalne neusklađenosti zbog niske mobilnosti radne snage
 - Pad interesa za obrazovanje za nisko plaćena zanimanja (tekstil, brodogradnja)
 - Atraktivne plaće za zanimanja u drugim zemljama (varioci zaposleni u talijanskim brodogradilištima)

Anticipiranje budućih potreba na temelju povjesnih kretanja

- **Analiza potražnje za zanimanjima mjeranjem:**
 - Efekta rasta ukupne zaposlenosti
 - Efekat rasta djelatnosti u ukupnoj zaposlenosti
 - Efekat rasta udjela zanimanja u djelatnosti
 - Promjena znanja i vještina unutar zanimanja zbog inovacija, nove organizacije, tehnologije
 - Spajanje kompetencija iz više zanimanja

Mjerenje budućih potreba

- Procjena potencijala pojedinih sektora za rast i razvoj
 - Domaća/vanjska potražnja – projekcije po djelatnostima i zanimanjima
 - Mjerenje potencijala djelatnosti analizom klastera znanja
 - Znanstveni / tehnološki kapacitet – razvoj
 - Obrazovni kapacitet – distribucija znanja
 - Gospodarski kapacitet – primjena znanja
 - Povezanost između tri segmenta
 - Leadership u svakom od navedenih segmenata

Daljnji koraci

- **Osnovati partnerstvo institucija u obrazovanju, gospodarskih subjekata i istraživačkih institucija**
- **Zajednički definirati upisnu politiku i željene ishode obrazovnog procesa**
- **Provoditi sljedeće analize:**
 - Analize sektorskih potražnji na globalnom tržištu
 - Analize djelatnosti, zanimanja, znanja i vještina na hrvatskom tržištu
 - Uvesti nove instrumente istraživanja: ankete poslodavaca, registre studenata, longitudinalno praćenje generacija
 - Razviti metodologiju mapiranja klastera znanja kako bi se identificirali sektorski potencijali
 - Voditi intervju s liderima u navedenim djelatnostima o njihovim vizijama i potrebnim znanjima za budućnost

Hvala na pažnji

Kontakt:

Sanja Crnković-Pozaić

www.cepor.hr

098/98 151 65

CEPOR